

ЗМІСТ

Засідання двадцять друге, вечірнє
(Вівторок, 15 жовтня 2019 року)

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін
до деяких законів України щодо діяльності
органів суддівського врядування» ...2

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ДРУГЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
15 жовтня 2019 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, прошу підготуватися до реєстрації. Шановні колеги, прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 375 народних депутатів України. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Продовжуємо розгляд питання щодо законопроекту [№ 1008](#). Слово надається голові Комітету з питань правової політики Венедіктовій Ірині Валентинівні. Дайте 2 хвилини з мотивів.

ВЕНЕДІКТОВА І.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний народе України! Шановні народні депутати, що стосується законопроекту № 1008, то ми добре пам'ятаємо його з 29 серпня. Річ іде про зміну моделі, не про прізвища. Я дуже поважаю пані Данішевську, дуже поважаю суддів Верховного Суду, але не треба маніпулювати зараз прізвищами, ідеться про модель.

Хочу навести трохи статистики: США – дев'ять суддів Верховного суду, Велика Британія – 12, Канада – дев'ять, Японія – 15, Швейцарія – від 35 до 45, Польща – 72, Чехія – Верховний адміністративний – 35 суд і Верховний – 71, Латвія – 36, Грузія – 28 суддів Верховного Суду.

Якщо ми говоримо про те, що у Верховному Суді зараз перебуває 77 тисяч справ, і ми бачили, що більше ніж 12 поправок є стосовно кількості суддів Верховного Суду, ви хоч одну поправку бачили щодо збільшення? Якщо ми говоримо безпосередньо про ефективність, про справедливість, про швидкість, тоді, панство, ті, які подавали поправки, чому ви не пропонували 300 суддів Верховного Суду, 400 і 500?

Ви говорили лише про те, щоб залишити, як є. А залишити, як є, – це не доступ до правосуддя, це несправедливе і неефективне правосуддя. То треба змінювати моделі. А змінювати моделі можна через касаційні фільтри і через зміну підходів про Вищу кваліфікаційну комісію суддів і про Вищу раду правосуддя.

Ми готові розглядати далі поправки, зупинилися на поправці 72. Будь ласка, Дмитре Олександровичу. Ми готові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 72. Князевич. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Ця поправка стосується дуже важливої, як на мене, взагалі концептуальної теми, яка є чи не суттю цього законопроекту. Насправді, коли ми створюємо конкурсну комісію з відбору майбутніх кандидатів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів при Вищій раді правосуддя, ми створюємо величезного монстра, у руках якого буде вся монополія впливу на судову владу. Такого ще в українській судовій історії не було. Це дуже небезпечно. Я не знаю, чим ця історія закінчиться. Час, звичайно, покаже. Бо я так розумію, що настрій на те, щоб приймати такого роду рішення, є.

Але давайте все-таки спробуємо. Ніхто не проти того, щоб на конкурсних засадах майбутні кандидати до складу ВККС були запропоновані тим суб'єктом, який зараз формують. Давайте ми їм запропонуємо, як є, наприклад, у Конституції України стосовно суддів Конституційного Суду: на конкурсних засадах кожен має формувати свою частину складу ВККС. Жодних проблем тут не буде, якщо комусь хочеться поговорити саме про конкурсні засади.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я можу відповісти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Увімкніть мікрофон Венедіктової.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, мені дуже не подобається, що ви Вищу раду правосуддя називаєте монстром. Нагадаю,

що цей орган є і в Конституції України, і є окремо Закон «Про Вищу раду правосуддя», у якому вже містяться всі ці повноваження. Ми бачили, що останні два роки це був лише церемоніал щодо передачі на підпис Президенту указу на призначення суддів. Тому зараз, як на мене, безпосередньо ми надаємо повноваження найвищому органу суддівського врядування. Ми розуміємо, що судова влада є незалежною, і вона безпосередньо має ставити ті акценти, які вважає за потрібне. Саме для цього і створювалася Вища рада правосуддя (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 72 народного депутата Князевича. Комітетом не підтримана. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 73. Макаров. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, я ще раз хочу наголосити, щодо роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Вищої ради правосуддя могли б звучати і звучать абсолютно обґрунтовані претензії. Ми пропонуємо, щоб кандидати на посаду члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів проходили такий самий відбір на добросовісність і перевірку на добросовісність, як проходили кандидати на посади суддів Вищого антикорупційного суду. Але щоб цих людей призначали органи суддівського, адвокатського самоврядування, щоб спочатку ми перевірили кандидатів на добросовісність, а потім з тих, кого визначили добросовісними, вибирав з'їзд суддів. Не треба нам створювати конкурсної комісії. Ця конкурсна комісія має можливість потім впливати на формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів, які не є суддями, а є просто фахівцями в галузі права.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, це питання не раз у нас обговорювалося на засіданні комітету. Ви добре пам'ятаєте, що ми говорили, що ця конкурсна комісія буде складатися з трьох членів

Ради суддів, як це виписано зараз у законопроекті, і з трьох експертів. Це цілком нормальна сприйнятна практика у світі, з якою ми проходили парламентську кампанію, що громадськість має право брати участь у формуванні членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте. Ставлю на голосування поправку 73 народного депутата Макарова, комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 74. Юрчишин. Дякую.

Поправка 77. Крулько. Не наполягає.

Поправка 78. Німченко. Не наполягає.

Поправка 80. Крулько. А є Крулько в залі? Немає.

Поправка 82. Німченко. А є Німченко в залі? Немає.

Поправка 84. Юрчишин. Будете наполягати?

Поправка 85. Бабій. Не наполягає.

Поправка 92. Юрчишин.

Поправка 96. Осадчук. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Осадчука.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я апелюю насамперед до спікера і віце-спікера, який є одночасно представником Президента України. Ми постійно говоримо про відкритість, прозорість і доступ до влади. У мене була цілком технічна і зрозуміла поправка. Я не можу збагнути, чому ми її відхиляємо. Я пропоную доповнити пункт б, у якому написано, що організаційно-технічне забезпечення діяльності конкурсної комісії здійснює Вища рада правосуддя, новим реченням такого змісту: «Секретаріат Вищої ради правосуддя забезпечує онлайн-трансляцію засідань конкурсної комісії в режимі реального часу у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя».

Що ми хочемо від кого сховати? Треба гарантувати онлайн-трансляцію конкурсної комісії, і все. Це треба підтримати.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, справа в тому, що ми зараз розглядаємо законопроект. Крім того, є Регламент і положення безпосередньо Вищої ради правосуддя. Тому давайте розуміти, що в законі ми повинні закладати безпосередньо ті вектори, які мають бути обов'язкові та доречні завжди. Якщо ми як законодавець, дійсно, хочемо зробити судову владу незалежною, давайте давати можливість Вищій раді правосуддя встановлювати те, яким чином треба працювати. Як ми бачимо, онлайн-трансляції, що були проведені ВККС щодо конкурсу на суддів Верховного Суду, швидше за все є театром абсурду. Так що давайте все-таки залишимо ВРП самій вирішувати, як це правильно робити (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 96 народного депутата Осадчука. Комітет її не підтримав.

Прошу визначатися та голосувати.

За – 67.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, будь ласка, як можна, трохи тихіше, бо там якась нарада вже відбувається. Шановні колеги, щодо закону, я зрозумів. Так. Дякую.

Поправка 97. Крулько. Немає.

Поправка 99. Юрчишин. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, дуже важливо, щоб та суттєво краща конкурсна процедура, яка запропонована в законопроекті, не могла бути оскарженою в тому органі, до якого є дуже багато питань, зокрема до окружного адміністративного суду Києва. За чинним законом оскарження конкурсних процедур відбувається саме в цій інституції. Моя поправка фактично пропонує перенести оскарження до Верховного Суду, який, зокрема, реформується, якщо це можна так назвати, даним законом. Як на мене, це було б логічно, пропонуючи нову процедуру, мати орган оскарження, до якого також немає

заперечень. Про рішення окружного адміністративного суду, напевно, говорити не буду. Прошу підтримати.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, ми розуміємо, що зараз розглядаємо модель, і вирішення того чи іншого завдання може бути різними шляхами, різними моделями. Якщо в нас зараз проблема в окружному адміністративному суді міста Києва, давайте собі відповімо на запитання: у нас проблема із судом чи із суддями, які виносять, можливо, ви вважаєте, неправосудні рішення? Коли ми на це запитання відповімо, відразу ж стає запитання: що робити далі? Якщо ми будемо ліквідувати ті суди, які нам вважаються не такими, злочинними чи ще щось, це дорога в нікуди. Тому давайте краще все-таки звернемося безпосередньо до суддів, які виносять неправосудні рішення, а там є стаття 375 Кримінального кодексу України. Чому б ні? Ми наполягаємо на своїй редакції, яку підтримав комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на поправці 99 народного депутата Юрчишина? Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 101. Соболев. Не наполягає. А, наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Соболева.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». У чому суть моєї поправки? Знаєте, якийсь у нас такий дивний орган, який повинен друкувати списки кандидатів, розглядати, але жодного стосунку до відбору кандидатів він не має. Я маю на увазі – Вища рада правосуддя. Тобто за логікою, для того щоб далі розглядати цих осіб безпосередньо на засіданні Вищої ради правосуддя, хоч хтось повинен з них бути присутній на конкурсній комісії.

Тому моя логіка така: три особи – від одного органу, три особи від громадськості, але три особи – від Вищої ради правосуддя. Тоді

вони принаймні зможуть доповісти на засіданні Вищої ради правосуддя, які питання лунали, у чому особливості того чи іншого кандидата. А так орган, який усе друкує, публікує, яким користуються, у тому числі й конкурсна комісія, не має жодного стосунку до того, щоб принаймні відбирати цих осіб.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Владиславовичу, дякую, але це знову-таки питання моделі. Ми добре розуміємо, що Вища рада правосуддя має відношення: вона затверджує регламент, акти, заяви, про що сьогодні говорив Сергій Володимирович, не дозволяючи їй це робити. Тобто в принципі спеціально закладений баланс «сдержек и противовесов» для того, щоб усе-таки конкурсна комісія була створена із професійного середовища, із громадських експертів, а Вища рада правосуддя свій контроль і вплив створювала в інший абсолютно спосіб і не була всередині процесу в даному випадку. Комітет не підтримав поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Ставимо на голосування поправку 101 народного депутата Соболева. Комітет її не підтримує. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 102. Славицька. Не наполягає.

Поправка 103. Кальченко.

Поправка 104. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово, шановна пані голово. Я хотів би, щоб ми не маніпулювали в залі поняттями і, чесно кажучи, був здивований. Насправді церемоніальні функції ВРП усе-таки відіграють роль у призначенні суддів, а не в призначенні членів ВККС. Я говорив про призначення членів ВККС. Зараз члени ВККС призначаються відповідними... *(Шум у залі)*. Вибачте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тихенько. Там виступають. Відійдіть, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. ...суб'єктами без жодного погодження. Це рішення або з'їзду суддів, або з'їзду адвокатів, або з'їзду вищих юридичних основ тощо. І так само звільняються без жодного погодження, без жодної церемоніальної участі. Прошу залишити такий порядок, як є, він виправдав себе і відповідає Конституції України, у якій мовиться про те, що добір суддів має відбуватися окремим незалежним органом, а не Вищою радою правосуддя. Це пряма вимога Конституції України.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Якщо йти безпосередньо за поправкою 104, то комітет її відхилив, користуючись тим, що ця поправка істотно змінює модель. Тому щоб модель залишалася з тим вектором, який було закладено, поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте. Ставлю на голосування поправку 104 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Поправка 76. На жаль, рішення не прийнято.

Поправка 105. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Колеги, увага! Насамперед хочу звернутися до всіх, хто прийшов з бізнесу і хто є членом Американської торговельної палати в Україні, Європейської бізнес-асоціації та спілки українських підприємств. Я пропоную зараз ознайомитися зі спільною заявою, яку поширили ці організації, і почитати, яке відношення до цього законопроекту у представників бізнесу.

А щодо своєї поправки хотів би сказати, що зараз ми розглядаємо підстави для звільнення суддів. Одна з підстав – це неспроможність виконувати свої обов'язки, повноваження за станом здоров'я за наявності... Ми пропонуємо додати слова «за наявності медичного висновку». Інакше ми боїмося, що стосовно суддів будуть застосовуватися якісь маніпулятивні технології щодо відсторонення їх від виконання своїх обов'язків, ми маємо на увазі членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, мені так незручно, але я дякую, що ви виправилися в кінці. Йдеться не про суддів, а про членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Що стосується безпосередньо вашої поправки, то додати слова «за рішенням суду». Тому що в законопроекті вписані слова: «за наявності медичного висновку». Ваша поправка відхилена саме тому, щоб не затягувати процесу зловживання можливими судовими процесами. Комітет не підтримав цієї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на голосуванні? Поправка 105 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 106. Макаров. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Колеги, будь ласка, зверніть увагу, дуже важлива поправка. Зараз у проекті написано, що підставою для звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів є порушення вимог, установлених законодавством у сфері запобігання корупції. Моя поправка полягає в тому, що я пропоную дописати слова «суттєве порушення вимог». Оскільки несуттєве порушення, то просто механічна, математична, інша помилка, яку член Вищої кваліфікаційної комісії суддів може допустити під час заповнення електронної декларації. Наприклад, вказати неточно на 1 метр площу своєї квартири або неточно до копійки відсотки за депозитом, які він повинен отримати. Лише суттєве порушення, яке призвело до прийняття протоколу Національним антикорупційним бюро, може бути підставою для звільнення члена ВККС.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановне панство, ми є законодавчим органом і маємо чітко і зрозуміло для всіх викладати закони: або є порушення, або немає порушення. Що таке суттєве порушення? Це знову-таки «каучукова» норма. Комітет відхилив вашу поправку, тому

що в законодавстві немає терміна «суттєве порушення». Кожного разу ми знову-таки будемо закладати можливість корупційних ризиків. Тут це суттєве порушення, а тут несуттєве порушення. Тому для того, щоб чітко і швидко рухатися до справедливого правосуддя, цю поправку ми відхилили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 106 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 107 народного депутата Князевича. Бачу, що наполягає, так?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я дуже дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, відповідно до закону всі судді без винятку, незалежно від того, чи вони здійснюють правосуддя в судах, чи вони відряджені до роботи у ВККС, чи до роботи у ВРП, чи до Конституційного Суду, бо Конституційний Суд не є судом загальної юрисдикції, вони керуються у своїй діяльності Кодексом суддівської етики. Чомусь для тих, які будуть працювати у ВККС на перспективу, замість Кодексу суддівської етики пропонується якісь етичні стандарти судді як складової професійної етики. Я не розумію, що це таке? Судді не можуть керуватися різними документами, які регулюють питання етики, бо вони змушені і так керуватися Кодексом етичної поведінки і ще якимись незрозумілими стандартами. Прошу уніфікувати ці норми.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, якщо б ми розуміли, що всі члени ВККС є судді або судді у відставці, безперечно, ми можемо говорити про це. Тут ідеться про членів... *(Шум у залі)*. Це безпосередньо стосується ВККС.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. *(Не чути)*.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Тому ми спеціально і розробили етичні стандарти, щоб не було подібних зловживань. Що таке етичні стандарти і доброчесність, судді, які проходять кваліфіціювання, добре розуміють, тому тут немає жодних питань. Комітет не підтримав у законопроекті норми щодо того, щоб слова «етичних стандартів судді як складової професійної етики» замінити словами «Кодекс суддівської етики». Тобто залишили «етичних стандартів судді...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, наполягаєте на голосуванні? Звичайно. Я зрозумів.

Ставлю на голосування поправку 107 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 108. Макаров. Не наполягає? Наполягає.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Макарова.

МАКАРОВ О.А. Це ще одна підстава для звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів з посади, така як «грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним із статусом члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України або виявило його невідповідність займаній посаді, допущення іншої поведінки, що підриває авторитет...» – і далі за текстом. Як на мене, це досить неконкретна норма, яка може бути підставою для впливу на члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів, який виявляє особливу позицію – не погоджується з більшістю. Тому я вважаю, що цю норму потрібно виключити. Достатньо інших підстав, де конкретніше написано, коли може бути звільнений член Вищої кваліфікаційної комісії суддів зі своєї посади. Прошу поставити цю поправку на голосування.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Що стосується цієї поправки, то в принципі в комітеті навіть не було жодних дискусій, тому що ми всі добре розуміємо, що до членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів мають бути підвищені вимоги щодо доброчесності, професійної етики, добросовісності. Тому нам здається, що в даному разі ця норма жодним чином не порушує ані права членів ВККС, ані права суддів, ані права громадськості, яка слідкує за цими процесами.

Комітет цю поправку відхилив, залишивши законопроект у тій редакції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте. Ставлю на голосування поправку 108 народного депутата Макарова. Поправка не підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 110. Осадчук наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ОСАДЧУК А.П. Шановні колеги, це технічна поправка, але дуже важлива, бо вона стосується рішення про звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Я всього-на-всього пропоную після слів «визначеного цим законом» додати слова «з урахуванням особливостей, визначених частиною четвертою цієї статті» саме для того, щоб усунути двозначні тлумачення підстав для звільнення членів. Зрозумійте, ця стаття буде підставою для величезної кількості конфліктів. Нам треба їх звузити і зменшити кількість інтерпретацій. Це треба підтримати.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, насправді шановний народний депутат сам відповів на своє питання. Нам, дійсно, потрібно зрозуміти, що закон має бути визначений. І коли в законі написано «цим законом», це визначено, а коли, як пропонується шановним депутатом Осадчуком, написати «з урахуванням особливостей цього закону», то треба вже зрозуміти, з урахуванням яких особливостей. Тому задля того, щоб не було різного тлумачення, комітет відхилив цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Дякую.

Поправка 110. Юрчишин. Не наполягає.

Поправка 112. Макаров. Наполягає.

МАКАРОВ О.А. На жаль, зараз включена досить неконкретна норма, яка вказує, що рішення про звільнення членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів ухвалює Вища рада правосуддя на своєму засіданні більшістю голосів, і все.

У чинній редакції, яку хочуть змінити, було чітко вказано, з яких підстав це може відбутися, яка процедура, що це вирішується на найближчому засіданні і хто має право ініціювати. У даному разі пропонується головою або заступником голови. Я вважаю, що цей порядок зрозуміліший. Він, на мій погляд, перевірений практикою, і його треба залишити. Думаю, що його застосування дає більшу визначеність під час розгляду дисциплінарної справи і має бути залишеним таким, як він є зараз.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ми стоїмо на тій позиції, що судова гілка влади має стати, дійсно, незалежною гілкою влади і, справді, владою. Для цього цій гілці влади потрібно дати якісь певні повноваження. Вона має сама визначити для себе процедуру і порядок. Тому що краще, ніж Вища рада правосуддя, яка випише цю процедуру у своєму конкретному Регламенті і у своєму положенні, не викладе ніхто. Ми знову-таки повертаємося до питання законів і що має бути в законі. У законі закладений правильний вектор, що визначає Вища рада правосуддя, цього достатньо. Комітет поправку не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 112 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 113. Народний депутат Макаров. Крулька немає, так?

Поправка 115. Макаров. А яка наступна, на якій будете наполягати? Поправка 118.

Поправка 116. Юрчишин.

Поправка 118. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Поправка 118 також стосується звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів з посади. Я пропоную, щоб

член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, стосовно якого комісією ухвалено рішення про звільнення з посади або щодо внесення подання про звільнення з посади, не бере участі в голосуванні щодо такого рішення. Власне, поправка була нібито зрозуміла. На засіданні комітету ми обговорювали, це було у старій редакції, але чомусь вона не проголосована і не підтримана комітетом.

Пропоную залишити це формулювання у тій редакції, яку я запропонував.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Питання знову-таки стосується попередньої поправки. Не можна зарегульовувати судову владу і не давати їй можливості самій визначати процедурні певні моменти. А якщо ми зараз говоримо про положення конфлікту інтересів, то розуміємо, що дані положення регулюються іншими законодавчими актами. Комітет відхилив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Поправка 118. Макаров. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 119. Макаров.

Поправка 120. Алексєєв. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, мною запропонована нова редакція статті, яка чітко регламентує підстави для звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів, роблячи, дійсно, незалежним органом судової влади і незалежним від Вищої ради правосуддя, тим самим не порушуючи балансу органів судової влади. Прошу підтримати цю поправку та проголосувати.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ви подивіться, у лівій колонці порівняльної таблиці написано, що процедура розгляду та ухвалення рішення про звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України здійснюється відповідно до вимог Регламенту Вищої ради правосуддя – це про незалежність судової влади, а коли пропонуються пропозиції щодо того, у який спосіб і повне зарегулювання – це не про незалежність судової влади. Тому ми стоїмо на позиції, що судова влада має стати владою, має бути незалежною. Поправку комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 120 народного депутата Алексеєва. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 123. Князевич. Не наполягає.

Поправка 124. Власенко (*Шум у залі*).

Наполягає? (*Шум у залі*).

Ви просто так з Янченко говорили, що я думав, що ви не наполягаєте.

Поправка 123. Князевич, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово, справа в тім, що я продовжую наполягати на тому, що в органах суддівського врядування має бути більшість суддів. Якщо судді братимуть участь у роботі Вищої кваліфікаційної комісії суддів і більшість суддів буде представлена, то вони мають там працювати виключно в тому разі, якщо вони є суддями.

Цим пунктом вилучається ця норма із закону і передбачається, що людина, втрачаючи суддівську посаду, може продовжувати працювати у ВККС.

Вона відряджена до ВККС як суддя на час здійснення своїх повноважень. Якщо вона вже не є суддею, то не може в органі суддівського самоврядування представляти суддівський корпус, це взагалі суперечить природі органу суддівського врядування.

Тому просимо врахувати цю поправку, вилучити це із закону і залишити, як є. Серед тих підстав, які є в законі, залишити підставу,

що в тому разі, якщо суддя звільняється з посади як суддя або припиняє свої повноваження як судді, це було б підставою для звільнення його з посади як члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ми ж добре говорили вже про життєві гарантії суддів. І коли до обідньої перерви ви говорили про європейські стандарти, то це і є європейські стандарти. Тому, розуміючи баланс інтересів і громадськості, і суддівського корпусу, ми цю поправку відхилили. Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви наполягаєте на голосуванні? Я зрозумів.

Ставлю на голосування поправку 123 Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися.

За – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 124. Власенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Нам сьогодні багато говорили, що це законопроект не про прізвища, а про модель. Це законопроект про прізвище і ні про що інше. Це законопроект про те, як вигнати з роботи 100 суддів Верховного Суду, причому «підвісивши» всіх останніх. На просте запитання, чому ставиться питання саме в такий спосіб, нам кажуть, ну, ви ж не просили збільшення, тому ми попросили зменшення. Натомість нам розказують, що в Латвії якась не така кількість суддів Верховного суду. Так у Латвії проживає 2 мільйони людей, як у нас у Львівській області, а не в усій Україні. Нам розказують, що у Верховному суді США всього дев'ять осіб. Так вони виконують абсолютно інші функції, а не ті, що виконує Верховний Суд у нас.

А поправка моя стосується підстав звільнення з посади і припинення повноважень. Не треба їх зменшувати, їх просто треба кваліфікованіше викладати.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, про питання стосовно зменшення суддів не йдеться, ми говоримо про систему судоустрою. Ці судді працюватимуть в апеляційних інстанціях. Ми хочемо змінити і говоримо про модель, коли суддя приходить виконувати свою місію і одягає мантию, незалежно від того, де він: у першій інстанції чи в Верховному Суді. Якщо ви вже кажете про модель, то, мабуть, судді першої інстанції мають бути на першому місці, тому що саме там починається доступ до правосуддя і ефективно правосуддя.

А стосовно вашої поправки, комітет не підтримав, тому що ми бачимо іншу модель судоустрою в державі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні? (*Шум у залі*). Вибачте, ви наполягаєте на голосуванні, так?

Поправка 124. Народний депутат Власенко. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 89.

Рішення не прийнято.

Поправка 125. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Ви дуже люб'язні. Ця поправка стосується звуження кола осіб, стосовно яких є обов'язковими ті розпорядчі та інші рішення, що приймаються головою Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Зараз за законом для тих, кого стосується діяльність ВККС, відповідні рішення голови є обов'язковими для виконання. Ми ж намагаємося звужити лише членами ВККС і працівниками секретаріату. Я не розумію чому. Тому що є ціла низка інших органів, які не працюють всередині ВККС, для яких вони мають бути обов'язковими. Це можуть бути і судді, і голови судів, і працівники державних служб, адміністрацій тощо, як є зараз на практиці. У чому логіка такого роду пропозицій, я так і не зрозумів.

Тому прошу мою поправку врахувати і залишити, як є. Це поглинає і ті пропозиції, які запропоновані до другого читання, але значно розширює можливості голови.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, мені так приємно, ми знову як на засіданні комітету. Шановне панство, поправка 124

Власенка і поправка 125 Князевича – це одна й та сама поправка і одні й ті самі мотиви. Комітет не підтримав.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 125. Народний депутат Князевич наполягає на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 125. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 131. Осадчук. Не наполягає.

Поправка 132. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Нещодавно ми розглядали законопроект, яким дозволили НАЗК на перспективу самому визначати і керівника секретаріату НАЗК, і керівництво секретаріату, тому що вважаємо, що це буде безпідставне втручання Верховної Ради України в діяльність НАЗК.

Так ось, ВККС – це взагалі інша гілка влади, це суміжний інститут, орган суддівського врядування. Ми вважаємо, що треба, щоб ми нав'язували, в який спосіб призначався керівник секретаріату. Він має призначатися через конкурс і таке інше.

Там ми захищали одну позицію і в принципі погодилися з тією позицією. А тут, коли йде мова про незалежну гілку влади, ми хочемо, щоб це робилося так, як нав'язує інша гілка влади. Не сама Вища кваліфікаційна комісія суддів це має вирішувати, як зараз, а чомусь Верховна Рада шляхом встановлення якихось конкурсних процедур.

Я розумію, що, може, проблема в тому, що той керівник секретаріату, який зараз є, не влаштовує. Друзі, не треба робити так, як це пропонується. Давайте не влазити в ту царину, яку вважаємо, що це виключні повноваження ВККС. Так, як ви говорили про Регламент і про інше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу.

Ірино Валентинівно, будь ласка.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, я зараз правильно прочитаю ту норму, яка залишається. «Секретаріат очолює його керівник, який призначається на посаду за результатами конкурсу (це добре) з урахуванням положень цього закону та Закону України «Про державну службу». І це також добре, тому що секретаріат має підпорядковуватися Закону «Про державну службу». Поправка відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні, Руслане Петровичу?

Ставлю на голосування поправку 132 народного депутата Князевича. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 133. Алексєєв. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Ви в редакції законопроекту намагаєтеся призначення секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів регламентувати Законом України «Про державну службу». Але хочу нагадати, що працівники секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів не є державними службовцями, тому неможливо регламентувати це саме цим законом.

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановний пане депутате, у вашій поправці залишається Закон «Про державну службу», якщо уважно подивитися всім присутнім. Відхилили ми цю поправку абсолютно з іншої причини, тому що ми не хочемо зарегульовувати ті процедури, які має встановлювати судова гілка влади. Комітет не підтримав поправки 133.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 133 народного депутата Алексєєва. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 134. Власенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуючий. Знов-таки ще раз. Це законопроект не про моделі, а про особистості. Якби ми говорили про моделі, то ми зараз у питанні Верховного Суду говорили б, як змінити підстави для касації, як зменшити навантаження на Верховний Суд.

А ми зробили так, що за того самого обсягу навантаження просто зменшили їх кількість в два рази. Така сама ситуація з ВККС і з ВРП. Якби це був законопроект про моделі, то ми обговорили б роль ВРП, роль ВККС, баланси між ними, стримування і противаги. А замість цього ми зробили все лише для того, щоб позвільняти всіх членів ВРП і ВККС і попризначати туди своїх. Ось і вся вам реформа. Тому ще раз підкреслюю, це законопроект про прізвища і про особистості.

А поправка моя стосується питання абсолютно технічного. На сьогодні в законі виписано, що може бути 48 інспекторів, які призначаються за рішенням ВККС. Ви ж пропонуєте, щоб це робила ВРП, і не обмежувати кількість інспекторів.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Що стосується першої частини, яку ми сьогодні весь час обговорюємо, перезавантаження Верховного Суду, ВККС і ВРП, я хочу сказати, що питання не про прізвища, тому що моделі, Сергію Володимировичу, визначені вже в Конституції, у Законі «Про судоустрій та статус суддів» і в Законі «Про Вищу раду правосуддя». Там усе написано, читайте матчастину.

Щодо безпосередньо вашої поправки, то вона стосується, щоб не більше 48 інспекторів. Комітет відхилив, тому що кількість інспекторів ми все-таки залишаємо на розсуд Вищої ради правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, ви наполягаєте? Звісно. Я зрозумів.

Поправка 134. Власенко. Комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 135. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуючий. Думаю, що після порівняння Верховного Суду України з Верховним судом США про матчастину можна трохи помовчати. Це перше.

Друге. Що стосується поправки, про яку йдеться. Знову-таки, я ще раз підкреслюю, ключове питання сьогодні полягає в компетенціях Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Нам треба було прийняти насправді одне рішення з точки зору, як ви кажете, моделі. Чи існує один орган, чи їх два, чи ми ці функції розділяємо, чи ми ці функції не розділяємо?

Якщо ми залишаємося на позиції, що цих органів у нас два, до речі, дуже легко внести зміни до Конституції з цього приводу. Я переконаний, що за певної мотивації, за певних аргументів Верховна Рада підтримає один або другий підхід. Але якщо залишається два цих органи, то не можна перемішувати їхні повноваження, не можна, щоб одним органом керував інший тощо. Тому прошу підтримати поправку.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Володимировичу, в Конституції є лише один орган – Вища рада правосуддя. Тут немає жодних невизначеностей. Комітет поправку не підтримав.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте? Ставлю на голосування поправку 135 за ініціативою народного депутата Власенка. Комітет поправку не підтримав. Пропозиція визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 136. Народний депутате Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Продовжуючи дискусію в рамках поправок, зазначу, що, справді, Вища рада правосуддя є конституційним органом, але я при цьому звертаю увагу, що повноваження Вищої ради правосуддя передбачені самою Конституцією. Тому наділяти

Вищу раду правосуддя невластивими повноваженнями, зокрема щодо затвердження, погодження якихось актів Вищої кваліфікаційної комісії, призначення працівників Вищої кваліфікаційної комісії, призначення секретаріатів є абсолютно необґрунтованим і недоцільним.

На відміну від колеги Алексєєва звертаю також увагу, що останніми змінами до Закону «Про державну службу» суттєво спрощено механізми і прийому на роботу, і звільнення з роботи тих людей, які підпадають під дію Закону «Про державну службу». А відтак ми залишаємо співробітників секретаріату ВККС трохи в іншій ситуації, ніж вони перебувають зараз. Тому прошу підтримати поправку.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Володимировичу, ви добре розумієте, що законопроект № 1008 хоче змінити ситуацію і, звичайно, хочеться змінити ситуацію і стосовно працівників секретаріату. Тому комітет намагався максимально залишити модель цільною і такою, щоб виконувала ту мету, з якою Президент вносив цей законопроект. Саме з цієї причини поправку не підтримано. Комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте? Ставиться на голосування поправка 135 народного депутата Власенка. Комітет її не підтримує. Будь ласка, прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 136. Народний депутат Власенко (*Шум у залі*). Прошу.

Ви пропускаєте її, так? Дякую.

Наступна поправка 137. Народний депутат Соболев. Не наполягаєте?

Народний депутате Соболев, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, це питання стосується того, чи можемо ми кожні два роки змінювати умови, на яких люди погоджуються іти на виконання дуже важливих функцій, де ми добре розуміємо, що ці функції повинні мати відповідну винагороду. Моя пропозиція ні в якому разі не змінювати умови, ще й погіршувати їх, якщо це робиться саме в такий спосіб. Я вже не кажу про рішення Конституційного Суду, я вже не кажу про те, що є якась логіка

принаймні підтримки таких людей, від яких залежить найважливіші рішення, що потім будуть ухвалюватися. Моя пропозиція: підтримати мою поправку і залишити ті самі умови оплати праці, які є на сьогодні.
Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Владиславовичу, законопроект № 1008 – це відповідь Президента на запит суспільства. Як на мене, пропозиція, закладена в законопроекті, саме для того, щоб члени ВККС отримували таку ж зарплату, як і судді Вищого спеціалізованого суду, – це справедлива норма. Тому комітет поправку відхилив. Судді вищих спеціалізованих судів, думаю, що в нас заслуговують на таку ж повагу і стосовно винагороди, як і члени ВККС. Тут жодних сумнівів немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте, так?

Ставиться на голосування поправка 137 народного депутата Соболева. Комітет пропонує відхилити цю поправку.

Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 138. Народний депутат Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Насправді проблематика оплати праці в системі судочинства другорядно пов'язана із зарплатами суддів Верховного Суду, із зарплатами суддів вищих спеціалізованих судів, із зарплатами членів ВККС і членів ВРП. Ключова проблема полягає в тому, що на сьогодні є шалений розрив між зарплатою суддів найвищих судів і судами першої інстанції. Тому якби це був законопроект про моделі, як каже доповідач, то в цьому законопроекті була б пропозиція, як вирішити цей дисбаланс, як, дійсно, підвищити зарплату суддів першої інстанції, які витримують на собі найбільший вал судових справ, як їх підтягти до нормальної заробітної плати, надати їм можливість працювати в нормальних умовах, а не говорити про те, яка зарплата у членів ВККС,

ВРП, у суддів Верховного Суду і у суддів Вищого спеціалізованого суду.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, ця поправка стосується того самого, про що йшлося вище, що ми вже обговорювали з Сергієм Владиславовичем. Це така ж поправка, як і поправка 137, і така ж поправка, як і поправка 140. Комітет її не підтримав із тих самих мотивів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, ви наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 138 народного депутата Власенка. Комітет пропонує поправку відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 139 народного депутата Бужанського. Наполягаєте? Поправка 139. Не наполягає. Дякую.

Наступна поправка 140 народного депутата Славицької. Наполягаєте? Немає народного депутата Славицької. Так? Не наполягає.

Наступна поправка 141 народного депутата Пузанова. Наполягає народний депутат Пузанов? Не наполягає.

Наступна поправка 142 народного депутата Князевича.

Народний депутате Князевич, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане головуєчий. Ця поправка стосується того, що зараз чинна норма закону говорить, що підставою для відкриття справ дисциплінарного провадження може бути ненадання відповідним суддею інформації на запит члена ВРП чи ВККС. І цього достатньо. Як на мене, ця норма є поглинаючою, вона включає в себе, можливо, усі випадки і всі строки надання такої інформації.

Ви ж говорите про те, що лише в якісь певні строки, передбачені законом щодо надання інформації. По-перше, у нас різні закони передбачають різні строки для надання інформації, а по-друге, для

чого звужувати закон і відповідно ці речі, якщо може бути з об'єктивних причин неможливо в ті строки, які надаються, наприклад, Законом «Про доступ до публічної інформації» надати інформацію члену ВККС чи члену ВРП.

Давайте залишимо чинну норму. У тому разі якщо суддя абсолютно свідомо протягом тривалого часу відмовляється це робити і йде на такий грубий проступок, це може бути підставою для дисциплінарного провадження. Якщо він просто з технічних причин або з якихось інших поважних причин не може в ці короткі, стислі, присічні строки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Питання строків. Звичайно, що питання строків – це одне з питань, за допомогою яких у нас затягуються судові процеси. Тому ми залишаємося на нормі, яка запропонована президентським законопроектом. Комітет не підтримав поправки Князевича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, ви, звичайно, наполягаєте?

Достатньо сказати «так». Наполягаєте.

Ставиться на голосування поправку 142 народного депутата Князевича. Комітет цю поправку відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 143 народного депутата Князевича. Будь ласка, Руслане Петровичу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дуже дякую, Руслане Олексійовичу, за вашу люб'язність.

Шановний головуєчий, шановні колеги, мова йде ось про що. Ми нещодавно, пам'ятаєте, прийняли закон (проект [№ 1026](#)), мета якого була унеможливити зловживання правом на оскарження судових рішень до Великої Палати Верховного Суду. Говорили, що

треба встановити фільтри, тому що є скаржники, які постійно зловживають своїм правом.

А норма, яка пропонується, взагалі навпаки... У чинному законі написано, що у випадку неодноразового подання особою, очевидно, безпідставних дисциплінарних скарг Вища рада правосуддя може залишити їх без розгляду протягом року. Ми чомусь вилучаємо цю норму і даємо можливість тим, кого ви називаєте спамом, а це просто безсовісні та безвідповідальні скаржники, закидувати Вищу раду правосуддя, блокуючи її роботу. Втрачається мета законопроекту. А мета була, навпаки, спростити, як ви кажете, пришвидшити їх роботу.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, у мене є хороша кейс-відповідь на це. Я минулого тижня отримала відповідь з Вищої ради правосуддя, запит робився ще головою комітету попередньої каденції. Навіть не вами, а ще попереднім головою. Це настільки швидко в нас працює Вища рада правосуддя. Тому саме для того, щоб не було зловживань, що розглядати, що не розглядати, даний фільтр прибрався. І те, що ви називаєте спамом, може бути в принципі захистом прав наших громадян. Комітет не підтримав поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, ви наполягаєте? Дякую.

Ставиться на голосування поправка 143 за авторством народного депутата Князевича Руслана Петровича. Комітет пропонує цю поправку відхилити. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 144 народного депутата Бабія. Немає. Не наполягає.

Наступна поправка 145 народного депутата Осадчук. Не наполягає. Дякую.

Поправка 146 народного депутата Кальченка. Не наполягає. Дякую.

Наступна поправка 147 народного депутата Пузанова. Не наполягає.

Наступна поправка 148 народного депутата Крулька. Іване Івановичу, не наполягаєте.

Наступна поправка 149 народного депутата Крулька. Не наполягає.

Наступна поправка 150 народного депутата Алексєєва. Я не бачу народного депутата Алексєєва. Не наполягає.

Наступна поправка 151 народного депутата Князевича.

Руслане Петровичу, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую люб'язно, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, йдеться про те, що автори законопроекту хочуть позбавити права органи суддівського самоврядування обирати до складу відповідних органів суддів. Тоді немає сенсу взагалі розглядати цей закон, тому що головна мета діяльності органів суддівського самоврядування – делегувати своїх представників до органів суддівського врядування. Це мета їхньої діяльності, у тому числі з метою захисту інтересів суддівського самоврядування.

Я прошу залишити цю норму в законі і наполягаю на тому, щоб органи суддівського самоврядування мали ці повноваження і активно їх здійснювали, оскільки саме органи суддівського самоврядування зобов'язані в такий спосіб захищати інтереси суддівської спільноти.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ця поправка знову-таки стосується цілісності моделі. Коли ми розуміємо, що змінюємо модель, призначення членів ВККС, обрання на посаду суддів і таке інше, не можна окремими поправками просто брати і гальмувати модель. Тоді краще взагалі, дійсно, як пропонували наші колеги на попередньому ранковому засіданні, залишати все, як є. Але завдання законопроекту № 1008 саме змінити, тому ця поправка буде заважати моделі. Комітет відхилив.

Наступна поправка 152, до речі, з цього ж приводу і такі ж мотиви в комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилинку. Руслане Петровичу, ви наполягаєте на голосуванні вашої поправки 151, так?

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка народного депутата Руслана Петровича Князевича. Комітет пропонує відхилити цю поправку. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 152. Власенко. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуючий. Я ще раз підкреслюю, йдеться ні про які моделі, мовиться про людей і впливи. Тому нам пропонують, щоб членів ВККС обирала комісія. Не відповідні з'їзди суддів, адвокатів, а щоб обирала комісія із шести осіб, яких легше контролювати, три з яких представляють Раду суддів, а три – міжнародних експертів. Ну, це ж легше проконтролювати, ніж, припустимо, з'їзд суддів або з'їзд адвокатів. Це по-перше.

По-друге, нам розказують, що такий міжнародний досвід. А в мене просте запитання до пані голови комітету. Ось ви наводили багато міжнародних прикладів, не завжди вдало, але багато. Скажіть, будь ласка, в яких країнах світу орган, який виконує функції, подібні до функцій ВККС, обирають іноземці? Назвіть мені, будь ласка, приклад хоч однієї країни світу, де суддівську форму влади або орган, який контролює дисциплінарні провадження у суддівській гілці влади, обирають іноземці?

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Володимировичу, ось бачите, я знаю ваше ім'я, по батькові, а ви моє за півтора місяця ще не вивчили. Я вам хочу сказати, що в даному разі було застосовано приклад Вищого антикорупційного суду. Ми всі погодилися, що конкурс з відбору суддів до Вищого антикорупційного суду пройшов максимально прозоро і задовольнив суспільство. Тому зараз не треба маніпулювати і змінювати підходи. Якщо ми говоримо, що для нас, справді, важливе суддівське саморегулювання, то члени Ради суддів

присутні в цій конкурсній комісії. Тому цю поправку Сергія Володимировича Власенка, яка є ідентичною до поправки Руслана Петровича Князевича, яку ми щойно не підтримали, комітет відхилив з тих самих мотивів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 153. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

Вибачте, поправка 152. Власенко. Комітет її не підтримує. Ставлю на голосування. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 153. Макаров. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Я ще раз хочу повернутися до засадничого питання, яке ми зараз обговорюємо. Це формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Спочатку ми доголосувалися до того, що суддів у Вищій кваліфікаційній комісії суддів не буде, а потім дійшли того, що ще й судді не братимуть участі (орган суддівського самоврядування) у формуванні цього органу.

Стаття 126 «Завдання суддівського самоврядування» Закону «Про судоустрій і статус суддів» передбачає, що обрання суддів до складу Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів відноситься до завдань суддівського самоврядування і має вирішуватися саме суддівським самоврядуванням. Але вони повинні обирати людей, які є добросовісними, пройшли перевірку добросовісності через міжнародних експертів або Громадську раду добросовісності. Щоб саме судді над судьями були...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, у нас продовжується вчорашній футбол і ця гра в паси. Це третя така само поправка, яка була відхилена з тих самих мотивів. Олегу Анатолійовичу, просто хочу нагадати, що комісія, яка відбирає членів ВККС (там виписано), це три члени від Ради суддів. Тому саморегулювальний орган бере участь у цій комісії.

Комітет відхилив. Це три однакові поправки, вони були відхилені за одними мотивами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на поправці?

Поправка 153. Макаров. Наполягаєте, так?

Ставлю на голосування поправку 153 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 71.

Поправка 154. Алексєєв. Наполягає? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Це ще одна поправка на тему, щоб саме суддівський корпус формував до ВККС своїх представників. Справа в тому, що Рада Європи у своїх рекомендаціях зазначила, що в органах суддівської влади має бути більшість суддів, які обрані саме суддями, а ви пропонуєте взагалі, щоб з'їзд суддів не формував особистий склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Це є порушенням саме цього принципу, який рекомендувала Рада Європи. Тому ми все-таки наполягаємо на тому, щоб цей принцип залишався, і єдиним органом, який формує представників Вищої кваліфікаційної комісії суддів, був саме з'їзд суддів.

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ідея законопроекту саме відійти від цих з'їздів, оцього пострадянського, знаєте, підходу: з'їзди суддів, з'їзди адвокатів, з'їзди прокурорів, з'їзди вишів – це добре. Але коли йдеться про зміну цієї моделі, саме запроваджується формування конкурсної комісії. І якщо ми підтримуватимемо залишення з'їздів, відразу ж прибираємо формування конкурсної комісії. Не можна брати одну модель і змішувати з іншою. Або залишати тоді з'їзди, і ви бачите роботу цих з'їздів на сьогодні, або йти за новою моделлю, запропонованою Президентом, і створювати конкурсну комісію. Ідея законопроекту – створення конкурсної комісії. Усі ці поправки, які відводять від моделі створення конкурсної комісії, комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 154. Наполягаєте? Ставлю на голосування поправку 154 Алексєєва. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 155. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово.

Я, продовжуючи футбольну тему, скажу, що незважаючи на те, що наша збірна вчора залишилася в меншості, ми все-таки перемогли.

Щодо з'їздів. На жаль, у нас можна по-різному сприймати слово «з'їзд». Можна назвати це конференцією, зібранням, як завгодно, але така форма суддівського самоврядування є у всіх країнах світу. Більше того, вона є в Конституції України. Тому допоки вона в Конституції, ми не можемо від неї відмовитися на законодавчому рівні, і це правильно. Та проекція, яка є в Конституції України, і крім того, там ще є конференція прокурорів, на жаль, тут її немає, і може, й добре, що немає, а для ВРП вона є, і це правда. Це також практика, до речі, європейська, світова. Тому прошу вас врахувати мою пропозицію і не вилучати з'їзд суддів як найвищий орган суддівського самоврядування з тих суб'єктів, які мають бути визначальними під час формування органів суддівського врядування.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, та ж відповідь насправді: перехід від з'їздів до формування конкурсної комісії, яку створює саморегульований орган Рада суддів і громадськість. Крапка. То ми будемо наполягати на цій процедурі. Ми не можемо змінити процедуру формування органу, інакше ми залишимо те, що ми бачили попередні роки.

Тому комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Руслане Петровичу, ви ж наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 155 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

За – 86.

Рішення не прийнято.

Трохи не вистачило, мабуть, наступного разу.
Поправка 156. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я ще раз повертаюся до численних висновків Венеціанської комісії, які стосувалися питання судової реформи. Усі вони говорять про те, що органи, які мають право застосовувати дисциплінарні стягнення до суддів або формувати суддівський корпус, мають здебільшого складатися з суддів, обраних суддями. Ось яка формула закладена. Навіть Віктор Янукович змушений був вносити відповідні зміни до законодавства і підганяти систему під те, щоб вона виглядала так, що такі органи формуються здебільшого суддями, і вони складаються здебільшого із суддів.

Ви ж пропонуєте абсолютно іншу річ, говорите про формулу «три плюс три», але подивіться нижче, як відбувається голосування. Воно відбувається в такий спосіб, що необхідна більшість, але більшість, в якій обов'язково є три голоси міжнародних експертів. Тому насправді голоси представників Ради суддів виглядають другорядними в тому, що ви пропонуєте. Тому я ще раз підкреслю, це законопроект не про моделі, а про прізвища і про впливи.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановне панство, якщо ви зараз відкриєте поправки, то побачите, що поправки 154, 155, яку щойно зал не підтримав, 156 і 157 – це все однакові поправки, і комітет їх відхилив за одними й тими ж мотивами. Модель конкурсної комісії ми залишаємо в законопроекті непорушною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте, я правильно розумію, Сергію?

Ставлю на голосування поправку 156 народного депутата Власенка, комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

За – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 157. Макаров. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Я хочу стати на захист вищого органу суддівського самоврядування – з'їзду суддів. Хочу нагадати, що згідно зі статтею 130¹ для захисту професійних інтересів суддів та вирішення питань внутрішньої діяльності судів відповідно до закону діє суддівське самоврядування. Зараз написано, що з'їзд суддів України обирає членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів та приймає рішення про звільнення їх з посади відповідно до цього закону.

Я ще раз наполягаю на тому, що в незалежній Україні після того, як кандидати отримують висновок Громадської ради доброчесності або Ради міжнародних експертів, або іншого органу, створеного за участю міжнародних наших партнерів, які можуть давати висновок щодо доброчесності кандидатів, рішення має приймати саме з'їзд суддів про обрання та про відкликання. Саме про це ця поправка.

Прошу підтримати.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, на з'їзд суддів ніхто взагалі не зазіхає. Мета законопроекту – зробити судову владу незалежною. Тому ще раз наполягаю на тому, що в конкурсній комісії залишаються три представники Ради суддів з одного боку і громадськість – з іншого. А з'їзд суддів, безперечно, це орган поважний, потужний і працюватиме на благо України. Давайте робити так: одне до іншого не має жодного такого, як ви зараз кажете, суттєвого впливу. Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягаєте.

Поправка 158. Алексєєв. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, поправка 158 – це також про з'їзд суддів. Справа в тому, що суддівське самоврядування полягає в тому, що судді та органи судової влади, які обирають суддів, повинні давати представницький мандат, саме суддівський корпус України, а не три судді, які Вища рада правосуддя обрала до конкурсної комісії, це недостатній представницький мандат. Саме з'їзд суддів, чи назвіть його не з'їздом, а як завгодно – комісія, але саме представницький мандат повинен бути наданий найвищому органу, який представляють саме судді.

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Йдеться про Вищу раду правосуддя, про трьох осіб з Ради суддів України. Тому тут знову-таки немає жодних обмежень органів суддівського самоврядування.

Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 158 народного депутата Алексєєва. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 159. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Можливо, я не дуже точно висловився. Я спробую ще раз пояснити свою позицію. Жодним чином не йдеться про те, що ми маємо зробити вибір: наприклад, з'їзд суддів чи конкурсна комісія. Аж ніяк. Моя пропозиція з самого початку (ще до перерви) і зараз полягає в тому, що ми не проти того, щоб започаткувати інститут конкурсних комісій при тих органах, які мають бути суб'єктами формування, у тому числі орган суддівського самоврядування – з'їзд суддів. Це правильно, так як у нас є і я називав приклад щодо формування Конституційного Суду. На конкурсних засадах всі органи, які мають на це конституційне право, зараз формують ці органи. Тобто є конкурсна комісія, вона визначає кандидатів, а далі вже орган формує свою частину з числа тих кандидатів, які запропонувала конкурсна комісія. Ні про що інше не йдеться. Ми просимо таку модель започаткувати, а не взагалі вилучати такого роду суб'єкт з можливістю формування ВККС. Про конкурсну комісію тут не йдеться, давайте не маніпулювати. Ми не проти конкурсної комісії.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, поправка 158, про яку ми щойно говорили, народного депутата Алексєєва, поправка 159 депутата Князевича, далі Власенка і Макарова – це однакові поправки з тих самих мотивів. Комітет їх відхилив. Прошу розуміння. Пояснювати повторно ці чотири поправки не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Дякую.

Поправка 160. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. А голосувати не будемо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Руслан Петрович не наполягає.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Насправді, шановна пані доповідачка спочатку зазначила, що з'їзд суддів – це радянська традиція. А потім сказала, що на з'їзд суддів ніхто не зазіхає. Ви знаєте, це якось виглядає дещо контраверсійно. Але прийняття законопроекту в такій редакції означає єдине: шановні члени з'їзду суддів, будь ласка, з'їдьтеся, попейте чаю, кави і розійдіться, а жодних практичних повноважень щодо впливу на роботу вашої ж системи у вас фактично не залишається.

Тому я ще раз підкреслюю і звертаюся до сесійної зали. Згідно з численними рекомендаціями Ради Європи, Венеціанської комісії як найбільшої експертної установи Ради Європи, органи, які мають дисциплінарні повноваження стосовно суддів, обираються із числа суддів самими суддями, а ніякими не комісіями, тим більше не з міжнародних експертів. Прошу підтримати цю поправку.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Володимировичу, давайте не будемо маніпулювати. Мова йшла не про те, що з'їзд суддів – рудимент, а про те, що підходи у визначенні членів цими з'їздами суддів – це радянський рудимент. Не мені вам розказувати, як звозяться делегати, у який спосіб обираються і як контролюється, як делегати голосують.

Перегляньте відкриті джерела, подивіться виступи судді Брегея та різних інших суддів. Тому йшлося про радянські рудиментні підходи, а не про з'їзд суддів. Не треба маніпулювати.

А поправка відхилена з тих саме мотивів, що і поправки Алексеєва і Князевича. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, ви наполягаєте, чи будете так, як Руслан Петрович? Наполягаєте все-таки. Добре.

Ставлю на голосування поправку 160 народного депутата Власенка. Комітет її не підтримав.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 161. Народний депутат Макаров. Наполягає.

МАКАРОВ О.А. Колеги, я хотів би сказати, що норма цієї поправки регулює, що в разі якщо з'їзд суддів скликається для обрання членів Вищої ради правосуддя, а також членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, що ми зараз обговорюємо, то оголошення має бути не пізніше ніж за 45 днів до початку роботи з'їзду. Я вважаю, що ця норма може залишитися, оскільки там на початку норми написано слово «якщо». Тобто вона передбачає можливість обрання і членів Вищої ради правосуддя, і членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, і в такому разі про такий з'їзд має оголошуватися за 45 днів для того, щоб можна було підготуватися, висунути кандидатури, перевірити на добросовісність кандидатів і таке інше. Лише після того збирати з'їзд, голосувати і визначати кандидатів у члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Йдеться про процедуру з'їзду, у моделі відійшли від з'їздів. Тому, звичайно, поправка не підтримана, бо вона змінює і гальмує модель.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 161 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 163. Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Ця поправка стосується зменшення базового розміру посадового окладу суддів Верховного Суду. Справа в тому, що Європейська хартія щодо статусу суддів зазначає, що саме забезпечення судді є головним критерієм незалежності суддів. Є конституційний принцип, який знайшов відображення в нашому національному законодавстві і який також не дозволяє зменшувати забезпечення суддів. Тому я прошу підтримати та проголосувати цю поправку.

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, це наступний суттєвий такий *sensitive* момент, про який ідеться в цьому законопроекті. Перше, про що ми сьогодні не раз говорили, – це зменшення суддів Верховного Суду. Друге – це винагорода суддів Верховного Суду.

Виходячи з тих постулатів, що винагорода суддів Верховного Суду, безперечно, є важливою, необхідною для ефективного правосуддя і превенції корупційних правопорушень, з іншого боку, вона має бути релевантною винагороді суддів інших судів і тим зарплатам, які отримують громадяни України.

Тому, звичайно, президентський законопроект містить ці цифри, які ви бачите, – 55, і комітет буде на них стояти. Ви побачите далі по поправках. Комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Поправка 163 Алексєєва. Комітет не підтримав. Прошу визначитися, ставлю на голосування.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 164. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово.

Справа в тім, що в нас уже є практика Конституційного Суду, є рішення Конституційного Суду, яким визнано неконституційним порушення принципу незменшуваності заробітної плати для суддів. Я вас запевняю, що ця норма обов'язково проходитиме ревізію в Конституційному Суді, і ми побачимо, яким буде рішення.

Але зараз навіть не про те. Уявіть собі, ми зменшуємо зарплату судді Верховного Суду до приблизно зарплати судді апеляційного суду. Хто піде працювати до Верховного Суду? Який сенс, якщо ти спокійно можеш працювати в апеляційному суді, величезний шмат відповідальності ти знімаєш зі своїх плечей і знаєш, що над тобою ще є Верховний Суд, який має ревізувати твоє рішення? Яка мотивація для тих людей, які все життя мріють здійснити свою суддівську кар'єру і зрештою не отримують жодної матеріальної винагороди? Такого немає в жодній країні світу. У такий спосіб ми нівелюємо взагалі можливість добирати кращі кадри до Верховного Суду. Якщо

є вибір піти на таку саму зарплату на іншу суддівську посаду, і люди...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, питання грошей – це хороше питання. Думаю, що зараз усім буде цікаво, тому що ми перебуваємо в бюджетному процесі. Оці цифри, які у вас написані, давайте просто перекладемо на гроші.

Коли в нас було засідання комітету (здається, 30 вересня), і ми запитали Голову Верховного Суду, яка середня заробітна плата судді Верховного Суду. Від 250 тисяч до 350 тисяч гривень у судді Верховного Суду. Коли ми запитали в Голови Конституційного Суду, яка разова винагорода, коли суддя йде у відставку (це не до цього законопроекту, але ж...) – 3 мільйони гривень одноразово.

Коли ми запитали Державну судову адміністрацію, скільки потрібно вам грошей? 34 мільярди гривень потрібно Державній судовій адміністрації.

Тому давайте розуміти, що, звичайно, наше правосуддя має отримувати належну винагороду. Але таку винагороду, яку потягне народ України, тому що скоро нам просто не буде з яких грошей такі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Валентинівно.

Ви наполягаєте на поправці? Наполягаєте.

Ставлю на голосування поправку 164 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 165. Лукашев. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна Ірино Валентинівно, я хотів би нагадати, що на сьогодні в Україні 58 суддів колишнього Верховного Суду України та суддів вищих спеціалізованих судів, які залишилися без повноважень, але отримують заробітну плату. Якщо ми будемо дбати про економію бюджетних коштів, то необхідно

порахувати: уже майже два роки ці люди отримують заробітну плату, не маючи суддівських повноважень. Тому якщо ми повернемося до скорочення чисельності нинішнього Верховного Суду, то скоротимо щонайменше на 92 судді, то отримає 150. Залишиться 100 суддів з повноваженнями і 150 незвільнених, непереведених, які отримуватимуть таку заробітну плату, як сьогодні. Якщо ми дбаємо про соціальну оцінку суддівської винагороди, якщо ми дбаємо про економію бюджетних коштів, то давайте будемо послідовними. А якщо ми просто реформуємо Верховний Суд так, як нам треба, то це інша справа.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, давайте не будемо вводити наших виборців в оману. Дев'ять суддів Верховного Суду зараз у нас без повноважень, так, ми розуміємо, що вони отримують цю винагороду. 77 працівників апарату Верховного Суду. Але це сталося не тому, що пройшов той законопроект, а тому що тим проектом не було вирішено питання: це ліквідація чи реорганізація. Ми бачимо цю справу зараз у Конституційному Суді України. Тому тут абсолютно інша правова природа. Це по-перше.

По-друге, про питання суддівської винагороди в даному разі не йдеться. Абсолютно не йдеться в розрізі того, про що ви говорили, – суддів без повноважень. Це цілком інший процес. Тут про суддів без повноважень мови взагалі немає, не треба вводити в оману.

А поправка стосується, як і дві попередні, – зменшення коефіцієнта винагороди, і все. Комітет не підтримав. Так само і наступні поправки Макарова і Осадчук стосується такого ж моменту.

Комітет з тих саме мотивів не підтримав поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Ставлю на голосування поправку 165. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

За – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 166. Осадчук. Дякую.

Поправка 167. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. У Монреальській універсальній декларації про незалежність правосуддя 1983 року та у висновку № 1 (2001) Консультативної ради європейських суддів щодо стандартів незалежності судової влади та незмінюваності суддів зазначається, що термін перебування суддів на посаді, їхня незалежність, соціальні гарантії, адекватна оплата та умови праці гарантуються законом і не можуть змінюватися в бік зменшення.

Я цілком переконаний, що незалежність, непідкупність суддів гарантується відбором добросовісних суддів, гідною заробітною платою й антикорупційним законодавством, згідно з яким судді декларують своє майно, а в разі якщо вони порушують закон, то Національне антикорупційне бюро може порушити справу і притягнути суддю до відповідальності. Переконаний, що зменшення заробітної плати суддів може штовхати суддів до заробітку...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Президент цим законопроектом виконував свою обіцянку адекватної суддівської винагороди, тому в такий спосіб ця норма потрапила до цього законопроекту.

Усі попередні поправки стосувалися того, щоб відхилити норму з приводу адекватності суддівської винагороди. Вони були відхилені з тих самих мотивів – залишити президентську модель законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Ставлю на голосування поправку 167 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав.

Прошу визначатися і голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 168. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. У попередньому скликанні Верховної Ради, коли цей закон приймався, я за нього не голосував і вважав на той момент, і зараз вважаю, що ці зарплати є завищеними по відношенню до тих функцій, які виконують судді Верховного Суду. Але якщо держава на себе взяла таку гарантію, і це, справді, як зазначив колега Макаров, відповідно до міжнародних зобов'язань є гарантією незалежності суддів, не можна цих

правил змінювати в процесі, не можна. Тим паче одночасно із зменшенням кількості суддів Верховного Суду їм зменшують, вірніше, прибирають із закону розміри їх заробітної плати, щоб не просто в ручному режимі можна було це все корегувати, а щоб у квазі, супер ручному режимі це можна було все робити. Тому я ще раз підкреслюю, це не питання про системні зміни, це не закон про системні зміни – це закон про точкові приватні особисті впливи.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Поправка комітетом не підтримана, тому що знову-таки стосується безпосередніх програмних обіцянок, які надавав Президент Зеленський, і він їх виклав у президентському законопроекті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Поправка 168 народного депутата Власенка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися і голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 169. Народний депутат Лукашев. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЛУКАШЕВ О.А. Я хотів би ще нагадати позицію Конституційного Суду України, який у своєму рішенні від 4 грудня 2018 року вказав, що зменшення органом законодавчої влади розміру посадового окладу судді призводить до зменшення розміру суддівської винагороди, що є посяганням на незалежність судді і передумовою впливу як на конкретного суддю, так і на судову владу в цілому.

Ще один важливий момент. Якщо Президент говорить про необхідність забезпечення адекватності суддівської винагороди, у мене виникає питання щодо критерію. Як ми обґрунтовуємо критерії адекватності? Звідки він має своє коріння? Я хотів би це почути.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я відразу почну з другої частини, тому що на першу частину відповідь така сама. Це та сама поправка.

Що таке адекватна суддівська винагорода? Колеги, ми всі представляємо інтереси наших виборців і добре розуміємо, на яку

заробітну плату живе наш виборець. І 250-350 тисяч гривень на місяць стосовно заробітної плати нашого виборця, у якого в найкращому випадку середня зарплата 10 тисяч гривень, – це однозначно неадекватна суддівська винагорода. Комітет не підтримав цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Поправка 170. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Лукашева.

ЛУКАШЕВ О.А. Я наполягаю на своїй поправці щодо отримання щомісячного довічного грошового утримання суддями, які позитивно пройшли кваліфікаційне оцінювання або перемогли в конкурсі на зайняття посади судді. Таке дуже життєве питання. А якщо судді на цей момент 63 роки, а в 65 він має вже покинути посаду, то в такому випадку ми маємо дискримінацію щодо суддів, які не мають фізичної можливості пропрацювати три роки на посаді з дня ухвалення рішення щодо позитивного проходження кваліфікаційного оцінювання або з дня перемоги в конкурсі на зайняття посади судді.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Поправку відхилено. Пропонується знову-таки залишити ту модель і не змінювати вектора спрямування судової реформи, започаткованої Президентом.

Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 170 Лукашева. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 173. Алексєєв. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, у чинному законодавстві є певний баланс, коли є Вища кваліфікаційна комісія суддів, яка займається кваліфікаційними питаннями суддів, і є Вища рада правосуддя, яка має церемоніальні функції і більше займається дисциплінарними питаннями та звільненнями суддів. Цей баланс привітала у свій час Венеціанська комісія.

Що ми намагаємося зараз зробити цим законопроектом? Ми Вищу кваліфікаційну комісію суддів повністю формуємо Вищою радою правосуддя і ставимо в залежність, чим порушуємо баланс органів суддівської влади. Це неприпустимо. Я вже говорив у своєму попередньому виступі: просто ліквідуйте вже Вищу кваліфікаційну комісію, зробіть департамент Вищої ради правосуддя, навіщо ви такі моделі робите. Прошу підтримати мою поправку і зберегти чинну в законодавстві модель.

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, про який баланс ви говорите. Є Вища рада правосуддя – це конституційний орган, який виписаний у Конституції України і якому присвячений окремий спеціальний закон, і є Вища кваліфікаційна комісія суддів – орган, якому присвячена частина в Законі України «Про судоустрій і статус суддів». Тому тут не можна навіть порівнювати ці два органи. Найвищий конституційний орган і орган, який допомагає проводити кваліфікаційне оцінювання суддів. Оскільки в нас останні два роки все поставлено з ніг на голову (ми бачимо 2 тисячі незаповнених вакантних посад у судах, ми бачимо відмінені конкурси і Верховним Судом, і сама ВККС анулювала свій конкурс), про який баланс ви говорите? Тому, справді, модель змінюється на те, що ВРП мусить нести відповідальність за те, що вона є найвищим органом врядування за Конституцією, і все. Тут усе чітко і зрозуміло. Поправка відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 173 народного депутата Алексєєва. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 174. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Я в принципі вітаю рішення комітету, яким прибрали Регламент Вищої кваліфікаційної комісії суддів як обов'язковий документ, що мав би затверджуватися ВРП, а залишили його в повноваженнях ВККС. Але це лише перша частина цього абзацу. А далі всі порядки, методології,

будь-які методики, положення і таке інше – все, що витікає з цього Регламенту відповідно до цього Регламенту, залишили як повноваження ВРП. Я прошу привести у відповідність з нашою поправкою, яку ми прийняли вже на засіданні комітету і цей весь абзац вилучити, тому що нелогічно, коли лєвова частка цих речей, про які йдеться, впливають з Регламенту. Якщо вже сама ВККС затверджує Регламент, то як ті документи, які з нього впливають, має затверджувати ВРП? Це неправильно.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Ідея законопроекту – передати, дійсно, найбільше фактичних повноважень ВРП. І безпосередньо ці інструменти це і є фактичні повноваження Вищої ради правосуддя, тому що цей орган, дійсно, не тільки має багато повноважень, а й несе відповідальність за все те, що відбувається в суддівській гілці влади. Надайте їм хоч якісь інструменти. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні, так? Поправку 174 народного депутата Князевича, її не підтримав комітет, я пропоную поставити на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 175. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Тут сьогодні багато посилалися на передвиборну програму Президента. Ось я уважно перечитав її ще раз, поки не було моїх поправок. Цитую: «Судова гілка влади повинна стати владою, а не прислужником у Президента, уряду, парламенту і місцевої влади. Ми повернемо довіру і повагу до суду. Для простих спорів – мирові судді, які обираються народом, для кримінальних злочинів – ефективний суд присяжних, який складається з народу». Тому не треба спекулювати передвиборною програмою Президента Зеленського, усе чітко сказано. Я в цій програмі підтримую кожне слово.

Але, на жаль, цей законопроект має дуже мало спільного з цією передвиборною програмою, тому що поки що всі механізми, які

обговорюються, виглядають як наполеглива спроба поставити суд під контроль і в когось зробити його слугою, але точно не слугою народу.

Моя поправка стосується неконституційного розширення повноважень Вищої ради правосуддя, які передбачено в Конституції України.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Поправка Сергія Володимировича ідентична до поправки Руслана Петровича, яку щойно не підтримав зал. Наступна поправка 176 Олега Анатолійовича з тих самих мотивів: Вищій раді правосуддя надаються реальні можливості.

А за цитування програми Зеленського окрема подяка. Програма містить до 10 тисяч знаків. Звичайно, кожне слово розшифровується в діях. Саме законопроект № 1008 – це перший крок виконання програми Зеленського.

Далі буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягаєте. Зачекайте.

Ставлю на голосування поправку 175 народного депутата Влащенко. Її не підтримав комітет, тому прошу визначитися та голосувати.

«За» – 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 176. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Я хочу повернутися до того, що насправді мудрість керівника, депутата, будь-якої іншої особи полягає в тому, що він може фахово обіцяти, виконувати. У процесі виконання, у разі якщо професіонали радять, надають аргументи, то їх треба чути і з ними погоджуватися.

У даному разі ми говоримо про те, що немає жодних обіцянок щодо зниження заробітної плати суддям. Тому я ще раз кажу, що це несе не лише корупційні ризики, а й спонукає порядних суддів переходити в іншу галузь економіки, працювати в інших місцях, де гарантована заробітна плата на відміну від того, що ми робимо і знімаємо заробітну плату через півтора року після того, як призначаємо.

У цій поправці передбачено, що повноваження Вищої ради правосуддя, які вказані в Конституції, ми не можемо розширювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Валентинівно, будь ласка.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, Олег Анатолійович розказував про суддівську винагороду, а поправка 176, про яку йдеться, це така ж поправка, як і ті, які ми щойно обговорили, а саме поправки Руслана Петровича і Сергія Володимировича, вона стосується передачі Вищій раді правосуддя конкретних механізмів щодо проведення певних процедур. Тобто суддівська винагорода – те, що говорив зараз Олег Анатолійович, – це про інше. А що стосується безпосередньо цієї поправки, то комітет її відхилив з тих самих мотивів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 176 народного депутата Макарова. Вона не була підтримана комітетом, тому прошу визначитися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 178. Юрчишин. Не наполягає.

Поправка 181. Осадчук.

Поправка 184. Князевич. Не наполягає.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово!..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте? Руслане Петровичу, наполягаєте, я вас просто не бачу? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Князевича. Поправка 184.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово, я думав, що ви мене вже відчуваєте. Я в принципі наполягатиму, тому що поправка надзвичайно важлива, це моє враження. Справа в тім, що чинна норма передбачає, що звільнити члена ВРП можна лише кваліфікованою більшістю, тобто дві третини, 14 голосів може це зробити. А зараз передбачається, що це може робити проста більшість ще й присутніх членів Вищої ради правосуддя. Як на мене, було б несправедливо понижувати такого роду планку, давайте відновимо так, як є. Тому що це надзвичайне рішення для ВРП, щоб не було спокус у самій діяльності Вищої ради правосуддя якимось чином знаходити підстави

для звільнення свого колеги з посади. Бо всяке трапляється, і різні конфлікти всередині ВРП, і таке інше. Унеможливімо такого роду перспективу. Повірте мені, зібрати дві третини для такого рішення буде дуже непросто. Тому я пропоную, щоб було все-таки дві третини.
Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, усі ваші поправки дуже важливі. У своїй більшості вони містять лише одне слово «відхилити». Тобто ваші поправки всі спрямовані на те, щоб законопроект № 1008 не відбувся в принципі і по суті, і все залишалося в законах так, як є. Тому комітет пропонує цю поправку відхилити, а підтримує президентський законопроект (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Руслане Петровичу, ви наполягаєте на голосуванні? А може, якось узагальнимо всі поправки, чи це неможливо?

Ставлю на голосування поправку 184 народного депутата Князевича. Вона не підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 185. Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, мої поправки також дуже важливі, так як і поправки наших колег Князевича, Власенка, Макарова та інших, але вони всі теж містять слово «відхилити». Ця поправка стосується зменшення строку дисциплінарного провадження судді до 30 днів. Це, справді, неправильна норма. Але, дякуючи комітету, є ще поправка Стефанчука аналогічного змісту, яка врахована, і це дуже розумне рішення, усе-таки повернули строки до 60 днів. Тому прошу мої поправки 185, 192 і 248 не ставити на підтримку, тому що аналогічні поправки пана Стефанчука вже враховані.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз повторіть, будь ласка, поправки, які можна не ставити.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Поправки 185, 192 і 248. Немає сенсу ставити їх на підтримку, тому що аналогічні поправки Стефанчука вже враховані.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 187. Соболев. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СОБОЛЄВ С.В. Знову повертаємося до передвиборних обіцянок. Коли шістьом особам у НАК «Нафтогаз України» виплачуються преміальні 35 мільярдів гривень, а громадянам за цей час піднімають тарифи в 10 разів, коли в державних компаніях мільйонні виплати заробітних плат, а десятки тисяч працівників викидають на вулиці або садять на мінімалку, це виконання передвиборної обіцянки, а коли ми хочемо захистити суддів, щоб жоден, хто хоче зайти з хабарами, не мав права туди зайти, то це, виявляється, невиконання передвиборних обіцянок. Для чого цей законопроект? Щоб був доступ у наших громадян до правосуддя. Чи він покращує доступ? Ні. Кількість суддів скорочується, розгляд справ ускладнюється, оскільки поки ви наберете нових суддів, невідомо скільки часу пройде. Я наполягаю на своїй поправці.

Виконуйте передвиборні...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. У даному разі, колеги, ми знову повертаємося до грошей. Ідеться про виключний коефіцієнт 1,5. Але залишаються все одно ті базові оклади, про які йдеться у суддів Верховного Суду. Ми зараз говоримо про членів Вищої ради правосуддя і їхні посадові оклади, які будуть дорівняні до окладів суддів Верховного Суду.

На наш погляд, здається абсолютно адекватним і зрозумілим, що члени Вищої ради правосуддя мають бути не лише такими ж професійними і добросовісними, як і судді Верховного Суду, а й отримувати подібну заробітну плату. Тобто ми не бачимо тут жодних ущемлень чийось прав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте?

Ставлю на голосування поправку 187 народного депутата Соболева. Комітет її не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 188. Народний депутат Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Я ще раз повертаюся до своєї тези, яка вже була озвучена. Питання фінансування суддівського корпусу – це меншою мірою фінансування ВККС, ВРП і Верховного Суду. Проблема фінансування судової системи полягає в тому, що існує величезний розрив між заробітною платою і забезпеченням суддів першої інстанції, апеляційного суду, з одного боку, і з іншого боку, Верховний Суд, ВРП і ВККС.

Тому якби це був законопроект про моделі, як нас намагається переконати доповідач, то в цьому проекті вирішувалося б, як довести заробітну плату суддів першої інстанції, апеляції до такого рівня, щоб це забезпечувало незалежність суддівського корпусу. Натомість нас хочуть примусити скасувати те, що держава вже пообіцяла відповідним чиновникам, що є неправильно з точки зору держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 188 народного депутата Власенка. Комітет її не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 189. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, вельмишановний пане Голово. Але хотів би звернути увагу, що в мене немає жодної поправки щодо відхилення. Є якісь поправки по суті, у тому числі виключити, а відхилення – це позиція комітету.

Ця поправка не про гроші. Взагалі дискусія повинна бути не про гроші, а про те, чи хочемо ми незалежного правосуддя в Україні, чи не хочемо. Бо я вам нагадаю, що за той час, коли судді, наприклад, Верховного Суду отримують достойну заробітну плату, у нас немає

зафіксованого жодного факту, наприклад, хабарництва у Верховному Суді. Жодного. До того часу такі випадки були. Не хочу називати, але вони були. Я не назву їх численними, але такі факти були.

Я вас запевняю, що те, що ми зменшуємо коефіцієнт для органів суддівського врядування, це неправильно, тому що у всіх країнах світу суддівське врядування завжди високооплачуване, ніж простих суддів, оскільки воно вирішує питання в тому числі суддів.

Якщо ми вже зменшили зарплату судді Верховного Суду, то до чого цей коефіцієнт взагалі вилучати? Виходить, що за фактом ми прирівняли...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, по-перше, мною чітко було озвучено слово «виключити», тому що навіть у вашій поправці 189 виписано двічі слово «виключити»: підпункт 3 – виключити і змінити статтю 20, і знову-таки підпункт 3 – виключити і змінити статтю 21. Тому, дійсно, ваші поправки стосуються слова «виключити».

По-друге, ми зараз не говоримо про суддів Верховного Суду і не порівнюємо їхні корупційні порушення, тому що про будь-які корупційні порушення можна говорити лише після вироків суду, а не до того. А ці поправки стосуються безпосередньо членів Вищої ради правосуддя.

Тому не треба змішувати сюди і коней, і все на світі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні цієї поправки? Ні? Я вам дуже вдячний.

Шановні колеги, я вас вітаю, вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Завтра розпочнемо свою роботу о 10 годині.

Дякую.